

Racistisch en buitensporig politiegeweld in de rechtbank

Is een aanhouding waarbij een burger met zijn hoofd tegen een politieauto wordt geduwd en handboeien wordt omgedaan, een voorbeeld van racistisch en buitensporig politiegeweld? Over deze vraag moesten twintig leerlingen van het Erasmus College te Zoetermeer nadenken toen zij vorige week tijdens een les maatschappijleer de rechtbank in Den Haag bezochten.

De zitting van de politierechter begon om kwart over tien. Eerst sprak de rechter de leerlingen streng toe: “Dit is geen film of toneelstuk. Dit is echt. Je blijft dus rustig en stil. Ik kijk jullie recht in het gezicht, dus ik zie alles wat jullie doen. Dus niet lachen of giechelen.” Ook de verdachten werden streng en serieus toegesproken. Beide jongens van 19 en 21 jaar kregen van de Officier van Justitie hun tenlastelegging te horen. Zij zouden twee politieagenten hebben beledigd door hen meerdere malen racisten te noemen.

Het gebeuren vond plaats in Den Haag in de nacht van 2 augustus 2017. Een aantal vrienden uit Waddinxveen waren uit geweest. Zij hadden naar eigen zeggen 4 á 5 biertjes per persoon gedronken. Een van hen moest nodig plassen. Daarvoor koos hij het gebouw van de Tweede Kamer. Hij stond in een stond met zijn broek naar beneden toen een politieauto kwam aanrijden. Snel deed hij zijn broek omhoog. Toch wilden de agenten hem bekeuren voor wildplassen. Dat vond de jongen onterecht. Er volgde een discussie met geschreeuw tegen de bekeurende politieagente. Vervolgens kon de jongen zijn ID-kaart maar niet vinden. Op een gegeven moment vond de agente het allemaal te lang duren en besloot zij om de jongen aan te houden. Dit ging volgens een van zijn vrienden veel te hardhandig. Daarop besloot hij zich met de aanhouding te bemoeien door de agenten onder andere racisten te noemen. Het gevolg was dat ook de tweede jongen werd aangehouden.

“Wat maakte de situatie racistisch?”, wilde de rechter weten. “Meerdere mensen stonden te pissen. Ik werd hard aangepakt. Vroeger op school kreeg ik ook vaak racistische opmerkingen.” antwoordde de jongen. “Was u niet te vroeg met uw geschreeuw?”, wilde de rechter weten. “U veroorzaakte daarmee opschudding.” “Ik ben rustig gebleven totdat buitensporig politiegeweld werd gebruikt.”

Buitensporig politiegeweld is een etiket stelde de rechter vast. “Wat gebeurde er?” “Ik was geschrokken, het was allemaal veel te gewelddadig.” “Daar doe ik het niet voor. Ik wil weten wat u zag. Kreeg uw vriend vuistslagen in het gezicht? Wat zag u precies? Wat hoorde u precies?” “De vrouw pakte mijn vriend bij zijn arm. De man nam het over. Hij duwde hem met zijn buik tegen de auto aan. Daarna legde hij zijn hand op zijn hoofd en duwde zijn hoofd ook tegen de auto aan. Toen deed hij hem handboeien om en duwde hem in de auto.” Rechter: “Ik begrijp dat u zo’n aanhouding beleeft als heftig en indrukwekkend. Zo gaat een aanhouding nu eenmaal. Dat u hiervan schikt is logisch als u dit nooit eerder heeft meegemaakt. Maar waarom is dit racistisch en buitensporig?”

Eerder hadden de jongens voor hun beledigingen een strafbeschikking thuis gekregen van 300 euro. Omdat zij deze boete onterecht vonden lieten zij deze zaak bij de politierechter voorkomen. In haar vonnis stelde de rechter dat de politie rechtmatig bezig was toen zij wilde bekeuren voor wildplassen. Ook de aanhouding was rechtmatig. Er was niet te veel geweld. Zo gaat dat. Dat is geen fijn gezicht. Maar zo gaat dat. Dat u tegen de politie racisten heeft gezegd is wettig en overtuigend bewezen. Dit heeft de politieagenten geraakt. U bent verantwoordelijk voor wat u heeft gezegd. Daarom leg ik een geldboete op van 100 euro, bij niet betalen wordt deze vervangen door twee dagen hechtenis. U heeft twee weken om in hoger beroep te gaan.

Op de terugreis naar school werd er nog uitgebreid geargumenteed over de vele kanten van de zaak die we zojuist hadden gezien. In de theorie zijn de dilemma’s van de rechtsstaat moeilijk te begrijpen. In de praktijk zijn zij nog moeilijker. Wel vond iedereen dat de rechter een wijs besluit had genomen. Niemand had helemaal gelijk. In haar vonnis gaf de rechter iedereen een klein beetje gelijk, maar ook een klein beetje ongelijk.